

SISUKORD

1	Pärimuskultuur	2
2	3. klass pärimuskultuur	2
3	5. klass pärimuskultuur	4
4	7. klass pärimuskultuur	6

1 Pärimuskultuur

Kasutan veebilehti: <http://meietants.ee/>, <http://folklore.ee/>, Sõit, sõit, sõit Sörve poolr

2 3. klass pärimuskultuur

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
<p>Pärimus – päritud varandus 1) Teab oma päritolu ja tunneb ennast pärimuse kandjana; 2) oskab nimetada rühmi, millesse ta kuulub, ja tunnetab erinevust nende vahel; 3) teab mõnda rahvakalendri tähtpäeva ja selle kombestikku; 4) teab mõnda rahvajuttu ja oskab teistelegi edasi anda (jutustamine, esitamine koos tegevusega, joonistamine jne); 5) teeb tähelepanekuid muutuste kohta oma lähemas koduümbruses ja teel kodust kooli ning oskab neid kirjeldada;</p>	<p>RAHVALUULE Vanad rahvajutud: muistend, muinasjutt ja nende kuulamine, lugemine ja jutustamine. Minu lemmikmuinasjutt. Mõistatused. Piltmõistatused. Keerdküsimused. Vanasõnad. Kõnekäänud (paroolid). Pärimuslikud lastelaulud. Liisusalmid ja laulumängud. Ringmängud. Lauldakse rahvalaule, tantsitakse folkloorseid tantse ja mängitakse liikumis- ning laulumänge.. Eelmiste põlvkondade mängud ja mänguasjad võrdluses tänaste lastemängude – mänguasjadega. Lihtsa mänguasja meisterdamine. Minu lemmikmäng. Rahvamuusika: pillid ja loodushäälendite imitatsioonid rahvaluules. PERE JA KODU</p>	<p>1) määratleb ennast kohaliku kultuurikeskkonna ühe liikme ja põlvkondliku ning perekondliku kultuurilise järjepidevuse kandjana; 2) õpib teadvustama oma kuuluvust eri pärimusrühmadesse ja nende tähtsust identiteedi kandjana; 3) mõistab traditsioonide ja tavade tähtsust nii üksikisiku kui ühiskonna elus ning suhtub sallivalt kultuurilistesse erinevustesse; 4) peab lugu eesti kultuurist tervikuna ning väärtustab ka oma kodukandi omapära, rahvapärimust, ajalugu ja loodust; 5) tunneb huvi rahvapärimuse vastu ja proovib leida erinevaid võimalusi nii suulise kui ainelise pärimuse mõtestamiseks ja edasiarendamiseks kaasajal;</p>	<p>„Pärimuskultuur“ on valikaine ja samas ka sidusaineks erinevate ainevaldkondade vahel. Pärimusõpetuses käsitletud teemasid on võimalik ja soovitatav käsitleda koos mitmete põhiainete ainekavas olevate teemadega ja teemade osalise kattumise korral koostöös teiste ainetega. Teemad, mida on soovitatav lõimida järgmiste ainetega: kohalugu (ajalugu, loodusained), keelelised erisused (emakeel), kohalik kirjanduslugu (kirjandus), folkloorsed teemad ja tegevused (kirjandus, muusika, kunsti- ja tööõpetus, kehaline kasvatus, inimeseõpetus). Üheks lõiminguks võib olla ka kooli kalenderplaan, mille toel tähistab kogu koolipere ühisel kokkuleppel valitud tähtpäevi. Kalenderplaan võimaldab</p>

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
	<p>Tähtpäevade tähistamine minu peres: mardi- ja kadripäev, jõulud, vana-aastaõhtu, vastlapäev, sõbrapäev, lihavõtted, suvistepüha, jaanipäev, sünnipäev, emadepäev jt.</p> <p>Minu pere elu-olu (peretraditsioonid, rõivad-toidud, pereliikmete mälestus-esemed).</p> <p>Vaba aja veetmine, lemmikloomad. Peresündmuste jäädvustamine varasemal ajal ja tänapäeval (fotod, koduvideod ja helisalvestused). Minu lemmikfotod.</p> <p>Vanemate ja vanavanemate mälestuste kuulamine ja jutustamine</p> <p>KODUÜMBRUS JA KOOL</p> <p>Lähema koduümbruse tundmaõppimine (maal minu talu ümbrus ning linnas kodumaja ja kodutänav). Lähemad naabrid.</p> <p>Minu kooli ajalugu ja traditsioonid: tähtpäevade tähistamine, õpetajate päev, koolivormi kandmine läbi aja. Koolileht või -raadio. Minu koolitee kirjeldamine või joonistamine.</p> <p>Tähtsamad objektid, mis</p>	<p>6) oskab hinnata looduslähedast ja säästlikku eluviisi ning tunneb erinevaid võimalusi selle kasutamiseks igapäevaelus.</p>	<p>järjepidevat lõimingut pärimuskultuuri ja teiste ainete -tegevuste vahel ning aitab kaasa kooli oma näo kujunemisele.</p>

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
	kooliteele jäävad ja olulised muutused koolitee ümbruses minu kooliajal ning varasemal aja jooksul		

3 5. klass pärimuskultuur

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
<p>1) määratleb end teatud pärimusrühmade liikmena ja oskab välja tuua nende rühmade tunnuseid;</p> <p>2) oskab märgata rahvaluulet enda ümber ja tunneb rahvaluule liike;</p> <p>3) tunneb tähtsamaid rahvakalendri tähtpäevi ja eristab hilistekkelised tähtpäevad;</p> <p>4) vanadest5) oskab nimetada mõnda paikkondlikku pärimuskultuuriga seotud traditsiooni või kommet;</p> <p>6) tunneb tähtsamaid rahvapille, mõnda kaasaegset folklooriansamblit või -lauljat;</p> <p>7) oskab mõnda rahvalaulu, mõistatust, vanasõna, kõnekäändu, liikumis- või laulumängu või pillilugu, tantsu;</p>	<p>RAHVALUULE</p> <p>Naljaloed, õudusjutt ja anekdoot – kuulamine ja jutustamine.</p> <p>Lauluparoodiad. Släng.</p> <p>Suuremate ja väiksemate laste mängud. Liikumismängud.</p> <p>Arvutimängud.</p> <p>Rahvalaul ja rahvamuusika. Oma laulu loomine. Rahvalaulude interpretatsioon. Ühe laulu erinevad variandid. Tuntumad eesti rahvapillid. Tuntumad pillimehed, pillimeistrid või laulikud. Rahvatants minevikus ja tänapäeval. Laulu- ja tantsupeod.</p> <p>Rahvakalender. Ended ja ennustamine.</p> <p>Kalendritähtpäevade tähistamise erinevused eri päritolu rahvustest peredes (oma klassi näite varal).</p> <p>Kohaliku kombestiku seotus paikkonna eripäraga.</p>	<p>„Pärimuskultuur“ õppimine aitab õpilasel teadvustada kultuuri järjepidevust ning märgata ja kogeda pärimuskultuuri erinevaid ilminguid tänapäeval. Aine „Pärimuskultuur“ on õpilasele toeks tema identiteedi kujunemisel. Oluline on aidata õpilasel tema eelteadmistest, võimetest ja huvidest lähtuvalt iseseisvalt mõtestada enda tähtsust traditsioonide kandja ja loojana.</p> <p>Pärimuse tundma õppimise abil õpib ta mõistma, kui olulised on traditsioonid nii üksikisiku kui riigi ja rahva elus. Oma pere, suguvõsa ja kodukandi ajaloost lähtuvad teadmised suurendavad vastutustunnet oma lähedaste ja kodupaiga</p>	<p>„Pärimuskultuur“ on valikaine ja samas ka sidusaineks erinevate ainevaldkondade vahel. Pärimusõpetuses käsitletud teemasid on võimalik ja soovitatav käsitleda koos mitmete põhiainetega ainekavas olevate teemadega ja teemade osalise kattumise korral koostöös teiste ainetega õpetajatega.</p> <p>Teemad, mida on soovitatav lõimida järgmiste ainetega: kohalugu (ajalugu, loodusained), keelelised erisused (emakeel), kohalik kirjanduslugu (kirjandus), folkloorsed teemad ja tegevused (kirjandus, muusika, kunsti- ja tööõpetus, kehaline kasvatus, inimeseõpetus).</p> <p>Üheks lõiminguks võib olla ka kooli kalenderplaan, mille toel tähistab kogu koolipere ühisel</p>

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
<p>8) tunneb ja oskab kaaslastele õpetada mõnda rahvamängu, -laulu või -tantsu;</p> <p>9) teab oma suguvõsa pärimust;</p> <p>10) tunneb kohalikke sümboleid;</p> <p>11) teab mõnda kohamuistendit ja tunneb vanu kohanimesisid ning mõne olulisema päritolu;</p> <p>12) mõistab isetegemise tähtsust. rahvakalendri tähtpäevadest;</p>	<p>Rahvapäraste tähtpäevade tähistamine minu klassis ja koolis.</p> <p>Eluringi tähtsündmused (sünd, abiellumine, surm) ja nende tähistamise kombestik läbi aja.</p> <p>Sünnipäevad. Sünnipäeva tähistamise kombed minu peres ja sõprade peredes.</p> <p>Rahvausund. Esivanemate austus, hingekujutelmad, looduse hingestatus. Palve ja tänu.</p> <p>Üleloomulikud olendid.</p> <p>MINA, MU PERE JA KODUKOHT</p> <p>Minu suguvõsa lood: väljapaistvate esivanemate kohta räägitud lood, perekonnanime saamislugu, meie suguvõsa seotus paikkonnaga. Mälestuste abiga uusi teadmisi (vana)vanemate tegevusala, elukoha, päritolu kohta.</p> <p>Elu-olu muutused mitme põlve jooksul: rõivad ja toidud, ehitised, tööriistad, elupaigad ja tegevusalad jms.</p> <p>Kodukandi/kodulinna ajalugu - vanimad asulakohad, ajaloomälestised ja oluliste ajaloosündmustega seotud paigad. Tähtsamad kohalikud ajaloosündmused seostatuna</p>	<p>suhtes ning aitavad kaasa kodanikutunde tekkimisele.</p> <p>Oluline on õppida tundma nii paikkondlikku kui kogu Eesti.</p> <p>1) määratleb ennast kohaliku kultuurikeskkonna ühe liikme ja põlvkondliku ning perekondliku kultuurilise järjepidevuse kandjana;</p> <p>2) õpib teadvustama oma kuuluvust eri pärimusrühmadesse ja nende tähtsust identiteedi kandjana;</p> <p>3) mõistab traditsioonide ja tavade tähtsust nii üksikisiku kui ühiskonna elus ning suhtub sallivalt kultuurilistesse erinevustesse;</p> <p>4) peab lugu eesti kultuurist tervikuna ning väärtustab ka oma kodukandi omapära, rahvapärimust, ajalugu ja loodust;</p> <p>5) tunneb huvi rahvapärimuse vastu ja proovib leida erinevaid võimalusi nii suulise kui ainelise pärimuse mõtestamiseks ja edasiarendamiseks kaasajal;</p> <p>6) oskab hinnata looduslähedast ja säästlikku eluviisi ning tunneb erinevaid</p>	<p>kokkuleppel valitud tähtpäevi.</p> <p>Kalenderplaan võimaldab järjepidevat lõimingut pärimuskultuuri ja teiste ainete - tegevuste vahel ning aitab kaasa kooli oma näo kujunemisele.</p>

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
	Eesti ajalooa. Vanimate elanike mälestused. Vanad kohanimed ja nende tekkelood. Kohamuistendid. Kodupaiga/kodulinna sümbolid. Kodupaiga loodus, kaunimad paigad ja kooskäimiskohad. Minu lemmikkoht kodulinnas või koduümbruses.	võimalusi selle kasutamiseks igapäevaelus. Vaimset ja ainelist pärandit. Aine äratab õpilases huvi ka teiste kultuuride vastu. Pärimuskultuuri õpetatakse käsitlema kui tervikut, kus peatähelepanu on inimesel, et aidata kaasa rahvuslike põhiväärtuste säilimisele. Põhiteemade käsitlemisel liigutakse tänapäevast minevikku ja õpilase lähemast ümbrusest kaugemale.	

4 7. klass pärimuskultuur

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
1. Määratleb end teatud pärimusrühmade liikmena ja oskab välja tuua nende rühmade tunnuseid	Rahvaluule. Naljalood, õudusjutt, anekdoot- kuulamine ja jutustamine. Suuremate ja väiksemate laste mängud, liikumismängud, arvutimängud. Rahvalaul ja rahvamuusika. Tuntumad eesti rahvapillid, rahvatants täna ja minevikus. Laulu- ja tantsupeod.	Käituma vana hoidvalt, oskama esemeid, nähtusi võrrelda, austama oma kodupaika, oskama ilu märgata ja hinnata, hinnata loovust, tundma rõõmu enese ja teiste väljendumisest, hoida puhtust ja korda, tahta olla terve ja aktiivne. Õpib tundma ja mõistma, kui olulised on traditsioonid	Aine „Pärimuskultuur“ on valikaine ja samas ka sidusaineks erinevate ainevaldkondade vahel. Pärimusõpetuses käsitletud teemasid on võimalik ja soovitatav käsitleda koos mitmete põhiainete ainekavas olevate teemadega ja teemede osalise kattumise korral koostöös teiste ainete

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
		<p>nii üksikisiku kui riigi ja rahva elus. Oma pere, suguvõsa ja kodukandi ajaloo lähtuvad teadmised suurendavad vastutustunnet oma lähedaste ja kodupaiga suhtes ning aitavad kaasa kodanikutunde tekkimisele.</p> <p>sotsiaalne pädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel</p>	<p>õpetajatega.</p> <p>Teemad, mida on soovitatav lõimida järgmiste ainetega: kohalugu- ajalugu, loodusained, keelelised erisused(emakeel),, kohalik kirjanduslugu(kirjandus), folkloorsed teemad ja tegevused(kirjandus, muusika, kunsti- ja tööõpetus, kehaline kasvatus, inimeseõpetus.Üheks lõiminguks võib olla ka kooli kalenderplaan, mille toel tähistab kogu koolipere ühisel kokkuleppel valitud tähtpäevi. Kalenderplaan võimaldab järjepidevalt lõimingut pärimuskultuuri ja teiste ainete- tegevuste vahel ning aitab kaasa kooli oma näo kujunemisele.</p>

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
<p>2. Oskab märgata rahvaluulet enda ümber ja tunneb rahvaluule liike</p>	<p>Rahvakalender. Ended ja ennustamine. Kalendritähtpäevade tähistamine. Kohaliku kombestiku seotus paikkonna eripäraga. Rahvapäraste tähtpäevade tähistamine.</p>	<p>enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme</p> <p>väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja</p>	

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
		kujundada ilumeelt	
3. Tunneb tähtsamaid rahvakalendre tähtpäevi ja eristab hilistekkelisi tähtpäevi	Eluringi tähtsündmused- sünd, abilellumine, surm ja nende tähistamise kombestik läbi aja. Sünnopäevad.		
4. Oskab nimetada mõnda pärimuskultuuriga seotud traditsiooni või kommet	Rahvausund. Esivanemate austus, hingejutelmad, looduse hingestatus. Palve ja tänu. Üleloomulikud olendid.		
5. Tunneb tähtsamaid rahvapille, mõnda kaasaegset folklooriansamblit või -lauljat	Mina, mu pere ja kodukoht. Minu suguvõsa lood, väljapaistvate esivanemate kohta räägitud lood, perenime saamine, meie suguvõsa seotus paikkonnaga. Mälestuste abiga uusi teadmisi vanavanemate tegevusala, elukoha, päritolu kohta. Elu- olu muutused mitme põlve jooksul- rõivad, toidud, ehitised, tööriistad, elupaigad jne.		
6. Oskab mõnda rahvalaulu, mõistatust, vanasõna, kõnekäändu, liikumis- või laulumängu või pillilugu, tantsu	Kodukandi ajalugu- vanimad asulakohad, ajaloosündmused, Tähtsamad kohalikud ajaloosündmused seotuna Eesti ajalooga. Vanad kohanimed. Kodupaiga sümbolid.		
7. Tunneb ja oskab kaaslastele õpetada mõnda rahvamängu, - laulu või -tantsu	Kodupaiga loodus, kaunimad paigad, minu lemmikkoht.		
8. Teab oma suguvõsa pärimust	Käsitöö. Loomis- ja mustrimängud. Traditsiooniline käsitöö, tehnikad ja kombestik. Suulise ja ainelise pärimuse seosed.		
9. Tunneb kohalikke sümboleid			

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused	Lõiming
10. Teab mõnda kohamuistendit ja tunneb vanu kohanimesid ning nende päritolu			
11. Mõistab isetegemise tähtsust			